

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 01 lipca 2023 r.

FB-KF.431.12.2023.SL

Pan
Tomasz Gracz
Wójt Gminy Kondratowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 27 kwietnia do 31 maja 2023 r. na podstawie art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), pracownik Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Sławomir Lewandowski – główny specjalista, przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy w Kondratowicach ul. Nowa 1, 57-150 Prusy.

Temat kontroli:

„Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”.

Okres objęty kontrolą:

od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r. (NK-KSE.430.7.2022.TW).

Kontrolę odnotowano w książce kontroli:

1. Urzędu Gminy w Kondratowicach pod poz. nr 8/2023.
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach pod poz. nr 10/2023.

W okresie objętym kontrolą oraz podczas wykonywania czynności kontrolnych funkcje kierownicze pełniły następujące osoby, w szczególności:

Urząd Gminy w Kondratowicach

1. Pan **Tomasz Gracz** – Wójt Gminy Kondratowice, wybrany w wyborach, które odbyły się dnia 21 października 2018 r. (Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Kondratowicach z dnia 22 października 2018 r.),
2. Pani **Agnieszka Majewska** – Skarbnik Gminy Kondratowice, powołana na stanowisko z dniem 01 lutego 2021 r. (Uchwała Nr XVIII/188/2020 Rady Gminy Kondratowice z dnia 23 grudnia 2020 r.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach

1. Pani **Renata Borowicz** – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 01 lipca 2021 r.,
2. Pani **Anna Satyła** – Główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 01 czerwca 2008 r.

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia odpowiedzialni byli pracownicy Urzędu Gminy Kondratowice oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach, których zakresy obowiązków służbowych zostały przedłożone kontrolującemu.

[Dowód akta kontroli str.14–21]

W wyniku niniejszej kontroli na podstawie przedłożonych do badania dokumentów finansowo-księgowych, proces realizacji dochodów w 2022 roku **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Powyższa ocena została ustalona na podstawie ocen cząstkowych badanych obszarów, tj.:

- ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania – **ocena pozytywna z nieprawidłowościami,**
- dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych – **ocena pozytywna z uchybieniami,**
- sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ – **ocena pozytywna.**

Według przedłożonego do kontroli sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, Gmina Kondratowice zrealizowała w 2022 r. dochody objęte kontrolą (tj. Dział 855 Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) w wysokościach wskazanych w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w 2022 r.		
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone przez jst	Przekazane do DUW
855 Rodzina	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920 Wpływy z pozostałych odsetek	51 041,03	0,00	51 041,03
		0970 Wpływy z różnych dochodów	2,94	1,47	1,47
		0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	30 091,90	12 036,73	18 055,17
Ogółem 85502			81 135,87	12 038,20	69 097,67

Prawidłowość ustalania i terminowość odprowadzania dochodów budżetu państwa zbadano na podstawie dochodów zrealizowanych w okresie od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. (por. Tabela nr 2).

Tabela nr 2 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w okresie 21.09.2022 r. - 31.12.2022 r.			Udział skontrolowanych dochodów do dochodów roku 2022 (w%)	
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do DUW	Ogółem	Przekazanych do DUW
855	85502	0920	13 078,10	0,00	13 078,10	25,62	25,62
		0980	5 405,66	2 162,26	3 243,40	17,96	17,96
Ogółem 85502			18 483,76	2 162,26	16 321,50	22,78	23,62

Ustalanie wysokości środków stanowiących dochód budżetu państwa regulują przepisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- art. 27 ust. 1, w którym zapisano: „(...) dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami”,
- art. 27 ust. 1a, zgodnie z którym: „Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty”.
- art. 27 ust. 4, w którym zapisano: „40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela (...), a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa”.

Regulacje w zakresie należności uzyskanych ze zwrotu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych określają przepisy ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej:

- art. 12 ust. 2, w którym zapisano: „50% uzyskanych wpływów stanowi dochód własny gminy a pozostałe 50% dochód budżetu państwa”.

Zasady i terminy odprowadzenia dochodów budżetu państwa normują przepisy *ustawy o finansach publicznych*:

- *art. 255 ust. 1*, w którym zapisano: „Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:
 - 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
 - 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca”.
- *art. 255 ust. 2*, w którym zapisano: „Pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa w *ust. 1*, dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami winny być przekazywane odpowiednio przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową - w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie”.
- *art. 255 ust. 3*, w którym zapisano:” *Dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane wraz z należnymi odsetkami:*
 - 1) pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności stanowiących dochód budżetu państwa;
 - 2) naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych w przypadku nieodprowadzonych dochodów budżetowych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminach, o których mowa w *ust. 1 i 2*.

I. Ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania.

Prawidłowość ustalania i terminowość przekazywania dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej zbadano w oparciu o przedłożoną do kontroli przez Urząd Gminy w Kondratowicach oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach ewidencję księgową syntetyczną i analityczną, wyciągi bankowe, zestawienia zobowiązań dłużników alimentacyjnych oraz zestawienia należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych za poszczególne okresy rozliczeniowe. Na podstawie wskazanych dokumentów, sporządzono poniższe zestawienia przedstawiające przebieg ustalania i przekazywania dochodów z ww. tytułów należnych budżetowi państwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach

Dochody budżetowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach w okresie od 21.09.2022 r. do 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0980 z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 odsetek od tych świadczeń, zestawiono w Tabeli nr 3.

Zgodnie z danymi ujętymi w Tabeli nr 3 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach w okresie objętym kontrolą (od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.) zrealizował dochody w:

- § 0920 w wysokości **13 078,10** (w tym dochody należne budżetowi państwa w kwocie **13 078,10 zł**),
- § 0980 w wysokości **5 405,66 zł** (w tym dochody należne budżetowi państwa w kwocie **3 243,40 zł**).

Tabela nr 3 (dane w zł)

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	GOPS w Kondratowicach						
		Wysokość wpłat od komornika lub dłużnika alimentacyjnego	Kwoty dochodów należnych BP			Kwota dochodów należna JST § 0980	Data przekazania dochodów do gminy	Nr wyciągu bankowego
			§ 0920 (odsetki)	§ 0980 (60%)	RAZEM BP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
od 21.09 do 10.10	do 15.10 ¹	1 629,17	1 276,43	211,64	1 488,07	141,10	30.09 17.10	136 144
od 11.10 do 20.10	do 25.10	3 316,43	2 351,98	578,67	2 930,65	385,78	17.10 31.10²	144 148
od 21.10 do 10.11	do 15.11	1 675,47	921,10	452,62	1 373,72	301,75	09.11 14.11	211 213

¹ Niemniej jednak z uwagi na to, że 15.10.2022 r. padał w sobotę, ostateczny termin upływał 17.10.2022 r.

² Dochody należne budżetowi państwa z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 11.10.2022 r. do 20.10.2022 r. w kwocie 401,91 (§ 0980 – 85,97 zł oraz § 0920 – 315,94 zł) przekazano na rachunek bankowy budżetu Gminy Kondratowice w dniu 31.10.2022 r.

od 11.11 do 20.11	do 25.11	4 915,80	3 640,35	765,27	4 405,62	510,18	18.11	157
od 21.11 do 10.12	do 15.12	1 396,67	926,66	282,01	1 208,67	188,00	30.11 14.12	161 167
od 11.12 do 20.12	do 25.12	3 449,93	2 471,98	586,77	3 058,75	391,18	15.12 21.12	236 240
od 21.12 do 31.12	do 08.01	2 100,29	1 489,60	366,41	1 856,01	244,28	28.12 29.12	244 245
Ogółem 01.10-31.12.2022 r.		17 387,98	11 982,32	3 243,40	15 225,72	2 162,26		
Ogółem 21.09-31.12.2012 r.		18 483,76	13 078,10	3 243,40	16 321,50	2 162,26		

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach złożyła oświadczenie(cyt.): „*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach oświadcza, że wszystkie wyegzekwowane kwoty od dłużników alimentacyjnych wpływały na rachunek dochodów budżetowych nr 02 9588 0004 0000 0811 2000 0030 prowadzony w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Strzelinie. Na w/wym rachunku gromadzi się także zwroty świadczeń z lat ubiegłych oraz inne dochody budżetowe, które następnie bezpośrednio są przekazywane na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Kondratowicach (...)*”.

Zrealizowane kwoty dochodów budżetowych gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym [Nr 02 9588 0004 0000 0811 2000 0030] Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach powinien przekazać na rachunek bankowy budżetu Gminy Kondratowice [Nr 65 9588 0004 0000 1111 2000 0010] w sposób umożliwiający przekazanie dochodów przez Gminę Kondratowice na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu, we właściwych wysokościach oraz w obowiązujących terminach, zgodnie z *art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych.*

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w jednym przypadku przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa na rachunek budżetu Gminy Kondratowice przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach nastąpiło w czasie uniemożliwiającym przekazanie dochodów przez Gminę Kondratowice na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w wymaganym ww. przepisami terminie (por. Tabela nr 3).

W związku z powyższym kontrolujący poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach złożyła następujące wyjaśnienia (cyt.): „*Wpłata w wysokości 459,22zł tytułem wyegzekwowanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego (...) wpłynęła na rachunek bankowy tutaj. Ośrodka w dniu 20-10-2022r. Następnie kwota 459,22zł została przekazana na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Kondratowicach w dniu 31-10-2022r. Oświadczam, że w okresie od 20.10.2022*

do 30.10.2022r. przebywałam na urlopie wypoczynkowym. W związku z tym, że nie mam zastępstwa podczas nieobecności, zawsze staram się wykonywać przelewy bankowe w terminie, nawet podczas urlopu - biorę służbowy laptop, który jest zabezpieczony. Wyjątkowo, przebywałam poza granicami kraju, i nie miałam możliwości, aby wziąć ze sobą laptopa lub bezpiecznie połączyć się z bankiem. Sytuacja, która wystąpiła była jedyną w całym roku.(...)”.

Powyższe wyjaśnienia nie mają wpływu na ustalony podczas kontroli stan faktyczny.

W wyniku analizy dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty kontrolujący ustalił, że:

1. wykaz dłużników posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej prowadzony był przez pracownika merytorycznego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach, w programie „Nemesis – fundusz alimentacyjny”.

2. dla każdego dłużnika prowadzona była w programie „Nemesis – fundusz alimentacyjny” imienna ewidencja wpłat, w której wskazywano, w szczególności daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu funduszu alimentacyjnego z podziałem na gminę i budżet państwa oraz odsetki.

3. dla każdego dłużnika alimentacyjnego poddanego badaniu wszystkie kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie „Nemesis – fundusz alimentacyjny” na dzień wniesienia wpłaty przez dłużnika do komornika, tj. z datą wskazaną przez komornika w tytule wyciągu bankowego,

4. kwoty wpłat ujęte w programie „Nemesis – fundusz alimentacyjny” dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości co kwoty wpłat wniesione przez komornika, a wynikające z wyciągów bankowych.

Z informacji przedstawionej kontrolującemu na temat podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz efektów tychże działań w roku 2022 (popartej materiałem dowodowym) wynika, w szczególności że:

– wzywano do stawienia się w sprawie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużników alimentacyjnych oraz do złożenia oświadczenia majątkowego,

– przeprowadzano postępowanie administracyjne dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i wydawano decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,

– składano wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego.

Na podstawie zapisów art. 3 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest obowiązany do informowania organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności każdorazowo na wniosek tych organów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach w roku 2022 nie korzystał z uprawnień przysługującego z mocy ustawy i nie kierował do komorników zapytań o stan egzekucji, co nie znajduje uzasadnienia wobec faktu, że skuteczność dochodzenia należności liczona jako wyegzekwowane wpłaty w danym roku do należności narastająco, wynosiła w 2022 r. 2,93 %. Art. 3 ust. 8 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* wskazuje na obowiązek organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela informowania sądu o bezczynności lub wszelkich przejawach opieszałości organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

Należy zaakcentować, że świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego nie ulegają przedawnieniu czyli ich egzekucja może być prowadzona w każdym czasie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach wobec powyższego złożyła następujące wyjaśnienia:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach informuje, że tut. organ w roku 2022 nie korzystał z uprawnień i nie kierował zapytań o stan egzekucji i przyczyny jej bezskuteczności do organów prowadzących postępowania egzekucyjne przeciwko dłużnikom alimentacyjnym w związku z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto informujemy, że w przypadku braku wpłat od dłużników alimentacyjnych tut. organ zobowiązuje się do regularnego występowania z zapytaniem o stan egzekucji i przyczyny jej bezskuteczności do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne.”

Brak podjęcia właściwego działania zakwalifikowano jako uchybienie.

[Dowód akta kontroli str.22–342, 492-527]

Gmina Kondratowice

Dochody należne budżetowi państwa przekazane do DUW we Wrocławiu przez Gminę Kondratowice za okresy rozliczeniowe od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0980 z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 odsetek od tych świadczeń, zestawiono w Tabeli nr 4. Gmina Kondratowice za ww. okresy przekazała kwoty dochodów należnych budżetowi państwa w:

- § 0920 w wysokości **13 078,10 zł**,
- § 0980 w wysokości **3 243,40 zł**.

Tabela nr 4 (dane w zł)

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	Gmina Kondratowice							
		Kwota dochodów § 0920 - należna BP przekazana z GOPS do gminy	Kwota dochodów § 0980 - należna BP przekazana z GOPS do gminy	Data wpływu	Nr wyciągu bankowego	Kwota dochodów § 0920 - przekazana do DUW	Kwota dochodów § 0980 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Data przekazania dochodów do DUW we Wrocławiu	Nr wyciągu bankowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
od 21.09 do 10.10	do 15.10	1 276,43	211,64	30.09 17.10	136 144	1 276,43	211,64	30.09 24.10	185 200 ³
od 11.10 do 20.10	do 25.10	2 351,98	578,67	17.10 31.10	144 148	2351,98	578,67	24.10 09.11	200 211 ⁴
od 21.10 do 10.11	do 15.11	921,10	452,62	31.10 10.11	148 152	921,10	452,62	09.11 14.11	211 213
od 11.11 do 20.11	do 25.11	3640,35	765,27	81.11	157	3640,35	765,27	24.11	221
od 21.11 do 10.12	do 15.12	926,66	282,01	30.11 14.12	161 167	926,66	282,01	02.12 15.12	227 236
od 11.12 do 20.12	do 25.12	2 471,98	586,77	14.12 19.12	172 174	2 471,98	586,77	15.12 21.12	236 240
od 21.12 do 31.12	do 08.01	1 489,60	366,41	22.12 27.12 29.12	172 174 176	1 489,60	366,41	28.12 29.12	244 245
Ogółem 01.10-31.12.2022 r.		11 982,32	3 243,40			11 982,32	3 243,40		
Ogółem 21.09-31.12.2022 r.		13 078,10	3 243,40			13 078,10	3 243,40		

³ Dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.09.2017 r. do 10.10.2017 r. w kwocie 392,29 (§ 0980 – 211,64 zł oraz § 0920 – 180,65 zł) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 24.10.2022 r., tj. 7 dni po terminie.

⁴ Dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 11.10.2017 r. do 20.10.2017 r. w kwocie 401,91 (§ 0980 – 85,97 zł oraz § 0920 – 315,94 zł) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 09.11.2022 r., tj. 15 dni po terminie.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dwóch z analizowanych okresów rozliczeniowych, przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Kondratowice na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu nastąpiło, z naruszeniem terminów określonych w art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych (por. Tabela nr 4).

W związku z powyższym, kontrolujący poprosili o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Skarbnik Gminy Kondratowice przedstawiła następujące wyjaśnienie (cyt.):

„Wyjaśniam, że nieterminowe przekazanie kwoty 392,29 zł (przekazanej w dniu 17.10.2022 r.) oraz kwoty 401,91 zł (przekazanej w dniu 9.11.2022 r.) spowodowane zostało brakiem informacji z jednostki o terminie wpływu środków na rachunek jednostki. Informuję, że zasady przekazywania środków zostały doprecyzowane.”

Powyższe wyjaśnienia nie mają wpływu na ustalony podczas kontroli stan faktyczny.

Kontrolujący potwierdził, że dane wykazywane w informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach kierowanej do Urzędu Gminy w Kondratowicach, dotyczącej zrealizowanych dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z należnymi odsetkami, nie zawierały określenia okresu rozliczeniowego, którego powyższe dochody dotyczą⁵. Niemniej jednak wskazać należy, że zgodnie z zapisami art. 255 ustawy o finansach publicznych to na zarządzie jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku Wójcie Gminy Kondratowice, ciąży obowiązek terminowego przekazania pobranych dochodów budżetowych na rachunek DUW we Wrocławiu.

Łączna kwota nieprzekazanych w terminie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Kondratowice na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu wyniosła **794,20 zł**, z tego:

- § 0980 - dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie **297,61 zł**,
- § 0920 - dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego w kwocie **496,59 zł**.

Powyższe zakwalifikowano jako nieprawidłowości.

[Dowód akta kontroli str.528-710]

Biorąc powyższe pod uwagę, działania jednostki związane z realizacją dochodów należnych budżetowi państwa w zakresie ustalania wysokości odprowadzanych dochodów i terminowości ich przekazywania **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami**.

II. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych.

Urząd Gminy w Kondratowicach przedłożył do kontroli wyciągi bankowe i wydruki z ewidencji księgowej dotyczące dochodów z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0980), odsetek od wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0920) oraz zaliczki alimentacyjnej (§ 0970).

⁵ Informacja zawierała kwotę otrzymaną tytułem egzekucji od danego dłużnika alimentacyjnego oraz jej podział na dochód budżetu państwa oraz na dochód budżetu gminy wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Kontrolującym przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej z n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 133- rachunek bieżący budżetu,
- 222001/2 Dochody UW(60%) - rozliczenie dochodów budżetowych,
- 222001/3 Dochody UW(odsetki) - rozliczenie dochodów budżetowych,
- 222001 Dochody jednostki GOPS (dochód 40%) - rozliczenie dochodów budżetowych,
- 222001/4 Dochody UW(50%) - rozliczenie dochodów budżetowych,
- 222001/5 Dochody jednostki GOPS (dochód 50%) - rozliczenie dochodów budżetowych,

Właściwe rozliczenia z budżetem państwa kwoty należności wynikającej z wypłaconych świadczeń należało zaewidencjonować w księgach rachunkowych Gminy Kondratowice (organ) na koncie 224 – „Rozrachunki budżetu”, które służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów. Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów⁶. Ujęcie należności budżetu państwa na koncie 222 zamiast na koncie 224 zakwalifikowano jako uchybienie.

[Dowód akta kontroli str.711-735]

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach przedłożył do kontroli wyciągi bankowe, wydruki z ewidencji księgowej oraz wydruki z programów „Nemezis – fundusz alimentacyjny”, w oparciu o które dokonywano podziału wpłat od komorników lub dłużników alimentacyjnych z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0980), z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0920) oraz zaliczki alimentacyjnej (§ 0970).

Kontrolującemu przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej z n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 13002 D855.85502.0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 13002 D855.85502.0920fa – Wpływy z pozostałych odsetek od wyegzekwowanych świadczeń z FA,
- 13002 D855.85502.0970bp – Wpływy z różnych dochodów -Wyegzekwowana zaliczka alimentacyjna bp,
- 13002 D855.85502.0970bg – Wpływy z różnych dochodów -Wyegzekwowana zaliczka alimentacyjna bp,
- 221- należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 222007 Rozliczenie dochodów budżetowych - wyegzekwowana zaliczka alimentacyjna,
- 222021 Rozliczenie dochodów budżetowych - wyegzekwowane świadczenia z funduszu

⁶ Zasady wynikające z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ((Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

alimentacyjnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach, dokonywał przypisu należności z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dłużnika alimentacyjnego na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na koniec IV kwartału 2022 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dłużnik alimentacyjny zobowiązany jest do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, natomiast na stronie Ma tego konta ujmuje się wpłaty należności z tego tytułu oraz odpisy (zmniejszenia) należności⁷. Wobec powyższego, należności z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dłużnika alimentacyjnego powinny zostać ujęte w księgach rachunkowych jednostki w dacie wypłaty świadczenia osobie uprawnionej do alimentów. Powyższe zakwalifikowano jako uchybienie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach dokonał na dzień 31 grudnia 2022 r. odpisu aktualizacyjnego należności z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koncie 290 – „Odpisy aktualizujące należności”. Zgodnie z przepisami art. 35b ustawy o rachunkowości wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Decyzję w sprawie zasad dokonywania odpisów aktualizujących wartość należności uprawdopodobnionych jako nieściągalne (należności z funduszu alimentacyjnego) podjął kierownik jednostki na podstawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w jednostce w oparciu o posiadaną dokumentację w jednostce. Z uwagi na fakt, że dokonanie odpisów aktualizacyjnych nie stanowi podstawy do zaniechania działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności, ww. odpisu dokonywać się powinno również na podstawie otrzymanych od organu egzekucyjnego informacji określających stopień ich nieściągalności w odniesieniu do poszczególnych dłużników alimentacyjnych.

W trakcie weryfikacji prawidłowości ujęcia w ewidencji księgowej operacji dotyczących ww. dochodów budżetowych za okres od dnia 21 września do dnia 31 grudnia 2022 r. stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach prowadził do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” analitykę wg dłużników alimentacyjnych. Natomiast ewidencja szczegółowa do tego konta powinna być prowadzona również ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów oraz podziału należności według budżetów⁸. Brak prowadzenia pełnej ewidencji szczegółowej do konta 221

⁷ Zasady wynikające z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ((Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

⁸ Z uwzględnieniem zasad wynikających z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 września 2017 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

zakwalifikowano jako uchybienie.

Ewidencja księgową w zakresie środków objętych kontrolą, spełniała wymagania określone w ustawie o rachunkowości.

Ponadto, w obu jednostkach potwierdzono, że podstawą zapisów w badanych księgach rachunkowych były dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, co jest zgodne z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zapisy w przedłożonych do kontroli księgach rachunkowych zawierały dane wskazane w art. 23 ust. 2 ww. ustawy, tj. daty dokonania operacji gospodarczych, określenie rodzaju i numery identyfikacyjne dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów, zrozumiały tekst lub skrót opisu operacji, kwoty i daty zapisów, oznaczenie kont, których dotyczyły.

[Dowód akta kontroli str.343–491]

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych w zakresie realizacji dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

III. Sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ.

Prawidłowość i rzetelność sporządzenia kwartalnego sprawozdania Rb-27ZZ – z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r., została oceniona podczas czynności kontrolnych (w zakresie dochodów objętych niniejszą kontrolą) poprzez zbadanie zgodności danych wynikających z ewidencji księgowej w zestawieniu z danymi wykazanymi w sprawozdaniu, zarówno przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach (sprawozdanie jednostkowe), jak i Gminę Kondratowice (sprawozdanie zbiorcze).

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. sporządzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach wykazano następujące dane liczbowe dotyczące skontrolowanych dochodów:

Tabela nr 5 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności	
dział	rozdział	paragraf	Ogółem	Potrącone przez jst		ogółem	zaległości
855	85502	0920	51 041,03		51 041,03	685 459,27	685 459,27
855	85502	0970	2,94		2,94	210 149,93	210 149,93
855	85502	0980	30 091,90		30 091,90	1 875 272,57	1 875 272,57

W sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. sporządzonym przez Gminę Kondratowice, wykazano następujące dane liczbowe dotyczące skontrolowanych dochodów:

Tabela nr 6 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności	
dział	rozdział	paragraf	Ogółem	Potrącone przez jst		ogółem	zaległości
855	85502	0920	51 041,03	0,00	51 041,03	685 459,27	685 459,27
855	85502	0970	2,94	1,47	1,47	210 149,93	210 149,93
855	85502	0980	30 091,90	12 036,73	18 055,17	1 875 272,57	1 875 272,57

Przedłożone do kontroli przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach oraz Gminę Kondratowice sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz § 6 ust 2 pkt 1 i 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W myśl § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej *Sprawozdania jednostkowe – są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej.* Zgodnie z zapisem § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Kontrolujący potwierdził, że w myśl § 6 ust. 2 przywołanej powyżej instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu sporządzonym przez Gminę Kondratowice były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach.

Ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach oraz Gmina Kondratowice w sprawozdaniach Rb-27ZZ od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. w zakresie ww. dochodów oraz należności wykazały dane liczbowe w wysokościach zgodnych z prowadzoną ewidencją księgową.

[Dowód akta kontroli str.736–759]

Biorąc powyższe pod uwagę, sprawozdawczość w zakresie dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie.**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz uchybieniami **zaleca się:**

1. Przekazywanie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej 85/02 – Wojewody Dolnośląskiego w prawidłowo ustalonych wysokościach (wg stanu określonego na 10 i 20 dzień miesiąca) oraz w terminach wskazanych w art. 255 *ustawy o finansach publicznych.*
2. Prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa oraz w zakresie należności z tytułu dochodów budżetowych, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Kierowanie do organów prowadzących postępowania egzekucyjne – w związku z uprawnieniem wynikającym z art. 3 ust. 6 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* – zapytań o stan egzekucji i przyczyny jej bezskuteczności.

Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń, **w terminie 14 dni od daty otrzymania** niniejszego wystąpienia.

Na tym wystąpienie pokontrolne sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakończono. Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edyta Sapala

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Finansów i Budżetu

.....
*Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)*

